

Ensamarbete – Working alone

Bakgrund

Ensamarbete kan innehåra särskilda risker och det är viktigt att tänka efter vilka dessa kan vara.

Enligt Arbetsmiljölagen (AML, 3 kap, 2§, andra stycket) ska arbetsgivaren beakta den särskilda risk för ohälsa och olycksfall som kan följa av att arbetstagaren utför arbete ensam. Föreskrifter från Arbetsmiljöverket (AFS 1982:3) innehåller allmänna bestämmelser om ensamarbete. Som ensamarbete räknas arbete som innehåller fysisk eller social isolering från andra män.

Det är arbetsgivaren som är ansvarig för att arbetsmiljön är bra vid ensamarbete. Det gäller såväl den tekniska utrustningen som planeringen av arbetet. När ensamarbete planeras ska arbetsgivaren bedöma riskerna och planera för lämpliga åtgärder. Arbetstagaren har rätt att få information och instruktioner om arbetet som ska utföras. Arbetstagaren ska ha tillräcklig utbildning för uppgifterna och kunskap om hur man ska agera i en nödsituation. Särskild hänsyn ska tas till arbetstagarens fysiska och psykiska förutsättningar för arbetet. Första gången ett ensamarbete som kan vara riskfyllt eller påfrestande ordnas, är arbetsgivaren skyldig att samråda med ett arbetsmiljöombud.

Arbetstagare är skyldiga att följa de rutiner och säkerhetsföreskrifter som finns och att meddela om de upptäcker fel och brister.

Background

Working alone can involve special risks and it is important to identify which these can be.

According to the Work Environment Act (Arbetsmiljölagen, chapt 3, §2, section 2), the employer must take into account the special risk of ill-health and accidents that may result from the employee performing work alone. Regulations from the Swedish Work Environment Authority (Arbetsmiljöverket, AFS 1982:3) contain general provisions on solitary work. A work that includes physical or social isolation from other people is counted as solitary work.

It is the employer who is responsible for ensuring that the work environment is safe when working alone. This applies to both the technical equipment and the planning of the work. When planning for solitary work, the employer must assess the risks and plan for appropriate measures. The employee has the right to receive information and instructions on the work to be performed. The employee must have adequate training for the tasks and knowledge of how to act in an emergency situation. Special consideration shall be given to the employee's physical and mental conditions for the work. The first time a solitary work that can be risky or stressful is arranged, the employer is obliged to consult with a work environment representative (arbetsmiljöombud).

Employees are obliged to follow the procedures and safety regulations that exist and to notify if they detect errors and deficiencies.

Riskbedömning - Information

Arbetsmiljökommittén har utarbetat riktlinjer för ensamarbete på labb, på Fysikum. Labbansvariga har ansvar för att göra en riskbedömning. Riskbedömningen ska uppdateras en gång per år. Dokumenten ska finnas tillgängliga i pärm (Lab Safety pärm) i respektive labb och hos Arbetsmiljökommittén.

Använd mallen 'Ensamarbete - Working alone risk assessment Fysikum' för att dokumentera riskbedömningen. Kategorier A-D beskrivs nedan i avsnitt 'Risk assessment - Categories A-D'.

Första gången en riskbedömning för ensamarbete ska göras, ska den alltid gås igenom tillsammans med Per-Erik Tegnér (ordförande i Arbetsmiljökommittén), Petra Björk (kontaktperson laboratoriesäkerhet) och arbetsmiljöombud. Vänligen kontakta Petra Björk (petra.bjork@fysik.su.se) för samordning av riskbedömningen.

Om inget har förändrats (samma arbetsmoment, utrustning, medarbetare, studenter etc) är det tillräckligt att riskbedömningen går igenom av labbansvarig och berörda medarbetare, samt att labbansvarig signerar med nytt datum och ny underskrift. Den uppdaterade riskbedömningen ska skickas till Petra Björk.

Om något har förändrats (arbetsmoment, utrustning, medarbetare, studenter etc) ska en ny riskbedömning göras. Labbansvarig kan utföra riskbedömning själv tillsammans med berörda medarbetare, eller tillsammans med Per-Erik Tegnér, Petra Björk och arbetsmiljöombud. Den uppdaterade riskbedömningen ska skickas till Petra Björk.

Risk assessment - Information

The Committee for the working environment has developed guidelines for working alone in the labs, at Fysikum. Lab responsible persons are responsible for performing a risk assessment. The risk assessment must be updated once a year. The documents must be available in a folder in the lab (Lab Safety folder) and from the Committee for the working environment.

Use the template 'Ensamarbete - Working alone risk assessment Fysikum' to document the risk assessment. Categories A-D are described below in section 'Risk assessment - Categories A-D'.

The first time a risk assessment for working alone is to be performed, it should always be reviewed together with Per-Erik Tegnér (head of the Committee for the working environment), Petra Björk (contact person laboratoriesäkerhet) and a work environment representative (arbetsmiljöombud). Please, contact Petra Björk (petra.bjork@fysik.su.se) for coordination of the risk assessment.

If nothing has changed (same work steps, equipment, employees, students etc), it is sufficient that the risk assessment is reviewed by the lab responsible person together with concerned co-workers, and that the lab responsible person signs with new date and new signature. The updated risk assessment shall be sent to Petra Björk.

If something has changed (work steps, equipment, employees, students etc) a new risk assessment must be performed. The lab responsible person can perform the risk assessment himself/herself together with concerned co-workers, or together with Per-Erik Tegnér, Petra Björk and a work environment representative. The updated risk assessment shall be sent to Petra Björk.

Risk assessment - Categories A-D

A. Work expected to have negligible or very low risk level.

Working alone is allowed. Outside normal working hours, it is recommended that you have a contact person, who is informed about where you are, and during which time.

Example: Work in office environment.

B. Work in laboratory environment, expected to have negligible or very low risk level.

Working alone is allowed if you have a contact person, who is informed about where you are, and during which time. The contact person should be reachable by phone.

Example: Work that involves monitoring of equipment or experiments.

C. Work in laboratory environment, expected to have low risk level.

Working alone is only allowed if you have a contact person nearby, that can quickly come if needed. The contact person should know where you are and be informed about the risks of the work. After completed work, you should report to the contact person that you have finished.

Example: Safe/non-critical preparations/arrangements prior to starting an equipment or experiment.

D. Work in laboratory environment, expected to have high risk level.

Working alone is not allowed.

Example: Installation/replacement of gas tubes.

D. Work in laboratory environment, performed by undergraduate students.

Working alone is not allowed.